

Telia Company AB, 556103-4249
Stab Juridik, Regulatoriska frågor
Att: Elin Ersson
169 94 Solna

Underrättelse om misstanke att Telia Company AB agerar i strid med gällande skyldighetsbeslut på marknaden för lokalt tillträde till nätinфраstruktur

Saken

Underrättelse enligt 7 kap. 4 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK); fråga om genomförande av operatörsbyte på marknaden för lokalt tillträde till nätinфраstruktur (marknad 3a).

Post- och telestyrelsens underrättelse

Telia Company AB (nedan Telia) underrättas om Post- och telestyrelsens (PTS) misstanke att Telia genom att inte genomföra operatörsbyten utan dröjsmål agerar i strid med skyldigheten 6 i PTS beslut den 19 februari 2015 i ärende med dnr 11-9306 (skyldighetsbeslutet).¹

För att efterleva ovan nämnda skyldighet ska företaget, i samtliga fall, oavsett tidpunkt för avtalets ingående, genomföra operatörsbyten senast inom en månad från att en rimlig begäran har inkommit till företaget. För det fall en begäran om operatörsbyte gäller en förbindelse som vid tidpunkten för begäran inte används för att leverera bredbandstjänster (bredband, TV eller telefoni) ska operatörsbyte genomföras omedelbart.

---

¹ PTS skyldighetsbeslut från den 19 februari 2015, dnr 11-9306, Beslut om fastställande av företag med betydande inflytande på marknaden för lokalt tillträde till nätinфраstruktur (marknad 3a).

Telia bereds tillfälle att yttra sig över denna underrättelse senast den **2 maj 2017**. I yttrandet bör Telia ange vilka åtgärder som företaget vidtagit eller avser att vidta med anledning av underrättelsen samt när dessa beräknas vara vidtagna. Om Telia inte inkommer med yttrande kan PTS komma att fatta beslut på det underlag som står till myndighetens förfogande.

Bakgrund

Telia äger ett omfattande accessnät som består av såväl fiber- som kopparledningar. Inom Teliakoncernen är det det helägda dotterbolaget Skanova AB (Skanova) som hanterar tillträde till accessnätet. Förbindelser i accessnätet upplåts av Skanova både till Telias egen slutkundsverksamhet och till andra operatörer. Skyldighetsbeslutet innebär att Telia och berörda dotterbolag har en långtgående skyldighet att upplåta förbindelser i accessnätet till andra operatörer. Dessa operatörer kan sedan erbjuda sina bredbandstjänster via förbindelserna.

Med operatörsbyte avses att Skanova i en åtgärd kopplar ned tillträdet till accessnätet för den operatör som för närvarande använder den tillträdesreglerade fiberförbindelsen och kopplar in en annan operatör. Den nya operatören hyr sedan den passiva fiberförbindelsen i accessnätet från Skanova, på de villkor som ska gälla enligt skyldighetsbeslutet. Detta föregås av att slutkunden har valt att avtala med en ny operatör om tillhandahållande av tjänster.

Väl fungerande operatörsbyten på grossistmarknaden för bredband har avgörande betydelse för att tillträdande operatörer ska kunna konkurrera med Telias slutkundsverksamhet och möjliggöra valfrihet för konsumenter och mindre företag. Därför har operatörsbyten på fiberinfrastruktur till enfamiljshus under en längre period varit en prioriterad fråga i PTS konkurrenstillsyn. Under 2016 har antalet förfrågningar om operatörsbyten på fiberförbindelser, särskilt till enfamiljshus, från tillträdande operatörer ökat och etablerat sig på en högre nivå. Efter det att Com Hem AB (Com Hem) den 16 maj 2016 inkom med en begäran om bl.a. tillsyn av skyldigheten 6.4 i skyldighetsbeslutet beslutade PTS att inleda tillsyn över hur Telia efterlever skyldigheten att tillhandahålla operatörsbyte. Tillsynsärendet har avgränsats till att i första hand avse fiberförbindelser till enfamiljshus, även om vissa frågor som berörs av tillsynen är generella.

Telia använder accessnätet även i den egna slutkundsverksamheten. Den affärsmodell som Telias slutkundsverksamhet i de flesta fall använder sig av är en så kallad kommunikationsoperatörstjänst (KO-tjänst). Det innebär att Telias slutkundsverksamhet i ett mellansteg i värdekedjan ovanpå tillträdet till accessnätet tillhandahåller en typ av förmedlingstjänst. Denna tjänst medger att

en slutkund kan köpa bredbandstjänster (internetaccess, TV och telefoni) av flera olika tjänsteleverantörer, bl.a. Telia själva. Detta val av affärsmodell är Telias eget. Valet av affärsmodell påverkar inte innebörden av förhandsregleringen av det underliggande accessnätet. Även andra operatörer som kan hyra Skanovas accessnät med stöd av den gällande förhandsregleringen kan välja att på samma sätt som Telias slutkundsverksamhet använda en s.k. KO-modell eller välja något annat sätt att tillhandahålla slutkundstjänster till konsumenter och mindre företag.

Com Hem har uppmärksammat PTS på att tiden för genomförande av operatörsbyten i ett flertal fall sätts till tre månader av Skanova. PTS har den 18 november 2016 tagit del av e-post² som styrker att Com Hem har begärt operatörsbyten samt att företaget fått svar med leveranstider på mellan en och tre månader. Efter det att tillsynen påbörjats har även Telenor AB begärt tillsyn av samma skyldighet.

PTS har, utöver att ta del av kommunikation mellan Telia och Com Hem, också ställt skriftliga frågor till Telia samt haft ett flertal möten med både Telia och andra operatörer. I såväl skriftväxling som vid möten har bilden som Com Hem och Telenor beskrivit gällande tiderna för operatörsbyten i allt väsentligt bekräftats.

Telias inställning

Telia har i yttranden till PTS den 24 augusti 2016, den 11 januari 2017 och i en komplettering den 14 februari 2017 beskrivit att företaget tillämpar en leveranstid för operatörsbyte på en eller tre månader, beroende på förutsättningarna i varje enskilt fall. I de fall då en slutkundstjänst inte levereras över den aktuella fiberförbindelsen tillämpar Telia en månads leveranstid. Om slutkundstjänster levereras över den aktuella förbindelsen tillämpas, på förbindelser som omfattas av ett anslutningsavtal tecknat före den 11 januari 2017, tre månaders leveranstid. Om anslutningsavtal tecknats efter den 11 januari 2017 tillämpas en månads leveranstid.

Telia har angett att orsaken till att företaget i vissa fall tillämpar tre månaders leveranstid är att företaget, fram till den 11 januari 2017, i villkoren för kommunikationsoperatörstjänsten Telia Öppen Fiber, tillämpar tre månaders uppsägningstid för slutkunden. Telia har i yttrandet den 11 januari 2017 också redogjort för sina argument för och sin syn på dessa tider. Telia anser att upplägget med en kommunikationsoperatör (KO) och ett större antal tjänsteleverantörer anslutna kräver en lite längre uppsägningstid för att samtliga inblandade aktörer ska hinna få information och kunna agera.

---

² Aktbilaga 7 och 8, med underbilagor

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

I 7 kap. 4 § LEK anges att om PTS finner skäl att misstänka att den som bedriver verksamhet enligt denna lag inte efterlever lagen eller de beslut om skyldigheter eller villkor eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, inte efterlever en genomförandeåtgärd som avses i 1 § andra stycket eller inte använder en radiosändare i den utsträckning som villkoren medger, ska myndigheten underrätta den som bedriver verksamheten om detta förhållande och ge denne möjlighet att yttra sig inom skälig tid.

Enligt 5 kap. 15 b § LEK får den som tillhandahåller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster i avtal med en konsument inte ställa upp villkor som innebär att uppsägningstiden för konsumenten är längre än en månad.

PTS beslutade den 19 februari 2015 att påföra Telia skyldigheter med stöd av 4 och 8 kap. LEK.

Telia har enligt skyldighet 1.1 i skyldighetsbeslutet en skyldighet att vid varje rimlig begäran från annan operatör tillhandahålla fysiskt tillträde till företagets koppar- och fiberbaserade nätinfrastruktur.

Enligt skyldighet 6.4 i skyldighetsbeslutet ska Telia vid varje rimlig begäran från operatör tillhandahålla operatörsbyte. Telia ska möjliggöra att operatörsbyte kan komma till stånd utan dröjsmål för slutkunden och utan att operatörens relation till slutkunden i övrigt påverkas. Detta innebär t.ex. att Telia ska tillhandahålla operatörsbyte utanför ordinarie arbetstid om den tillträdande operatören bedömer att detta är det bästa i det enskilda fallet.

PTS bedömning

Frågan i detta tillsynsärende är om den leveranstid för operatörsbyte som Telia tillämpar (upp till tre månader) strider mot skyldighetsbeslutet. Enligt skyldighet 6.4 i skyldighetsbeslutet ska Telia möjliggöra att operatörsbyte kan komma till stånd utan dröjsmål för slutkunden och utan att operatörens relation till slutkunden i övrigt påverkas.

PTS anser att skyldigheten om operatörsbyten är viktig för att det övergripande syftet med förhandsregleringen ska uppfyllas, dvs. ökad konkurrens på bredbandsmarknaden. Operatörsbyten ska därför som huvudregel genomföras omedelbart. Normalt saknas det tekniska hinder att genomföra ett operatörsbyte omgående så snart begäran kommit in. Det kan dock i vissa fall finnas skäl som gör det rimligt att ett operatörsbyte inte genomförs omedelbart.

Telia har till stöd för att i vissa fall tillämpa tre månaders leveranstid för operatörsbyte åberopat att den särskilda lösningen med en KO motiverar en längre leveranstid av operatörsbytet.

Enligt 5 kap. 15 b § LEK får den som tillhandahåller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster i avtal med en konsument inte ställa upp villkor som innebär att uppsägningstiden för konsumenten är längre än en månad. I lagens förarbeten motiverar regeringen bestämmelsen bl.a. med att en förkortad uppsägningstid kan konkurrensen öka något. Regeringen uttalar vidare att det, för att konsumenterna ska få största möjliga nytta av den snabba teknik- och marknadsutvecklingen behöver bli lättare och gå snabbare att välja och byta abonnemang för bl.a. bredband.³

PTS anser mot bakgrund av syftet med regleringen i 5 kap. 15 § b LEK att denna bestämmelse bör påverka tolkningen av vad som utgör ett dröjsmål för slutkunden. PTS bedömer därför att det inom ramen för skyldighetsbeslutets krav på operatörsbyten utan dröjsmål är möjligt att ta hänsyn till uppsägningstider på upp till en månad för konsumenttjänster. Det saknas således skäl för PTS att misstänka att den leveranstid om en månad som Telia tillämpar i de fall då anslutningsavtal har tecknats efter den 11 januari 2017 och slutkundstjänster faktiskt levereras över den aktuella fiberförbindelsen strider mot skyldighetsbeslutet.

PTS bedömer däremot att de skäl som Telia har anfört under utredningen av detta tillsynsärende inte är tillräckliga för att motivera att operatörsbyte genomförs efter längre tid än en månad. Om en slutkund, med direkt stöd av lag, kan säga upp sitt avtal om tjänsteleveranser med en operatör på en månad är det orimligt att det ska ta längre tid att få en ny operatör inkopplad på grund av operatörsbytet enligt skyldighetsbeslutet dröjer. En sådan längre leveranstid innebär att ett dröjsmål för slutkunden uppkommer.

PTS bedömer således att det inte finns något utrymme i gällande skyldighetsbeslut att beakta uppsägningstider för mellanliggande kommunikationsoperatörstjänster som är längre än en månad. I de fall då det inte levereras några slutkundstjänster över en fiberförbindelse saknas överhuvudtaget skäl att inte genomföra operatörsbytet omedelbart. PTS misstänker mot den här bakgrunden att Telias agerande i dessa fall strider mot skyldighetsbeslutets krav att Telia ska möjliggöra att operatörsbyte kan komma till stånd utan dröjsmål för slutkunden och utan att operatörens relation till slutkunden i övrigt påverkas.

---

³ Prop 2013/14:79 s. 13 och 15.

Telia ska beredas tillfälle att yttra sig

PTS finner sammanfattningsvis att myndigheten enligt 7 kap. 4 § LEK ska underrätta Telia om att myndigheten misstänker att företaget agerar i strid med skyldigheten 6 i PTS beslut den 19 februari 2015 i ärende nr 11-9306.

Telia ges tillfälle att senast **den 2 maj 2017** yttra sig över denna underrättelse.

När tiden för att inkomma med yttrande har löpt ut kan PTS komma att med stöd av 7 kap. 5 § LEK meddela de förelägganden som behövs för att Telia ska vidta nödvändiga åtgärder för rättelse. Eventuella förelägganden kan komma att förenas med vite. Om ni inte alls hörs av kan PTS ändå komma att fatta beslut på det underlag som står till myndighetens förfogande.

Ett beslut om underrättelse enligt 7 kap. 4 § LEK får enligt 8 kap. 21 § samma lag inte överklagas.

Beslutet har fattats av generaldirektör Dan Sjöblom. I ärendets slutliga handläggning har även sakkunnige Roger Gustafsson (föredragande), avdelningschefen Rikard Englund och chefsjuristen Karolina Asp deltagit.

